

#INTERVJU: ŽELIM JAČANJE PRAVNOG REDA I PRAVEDNO DJELOVANJE SUSTAVA#

Novi predsjednik Vrhovnog suda Radovan Dobronić svoje imenovanje u vrh sudbene vlasti, kako ističe, prvenstveno želi iskoristiti za unaprijeđenje pravosuđa "na način koji će kod građana i poduzetnika stvoriti osjećaj jačanja pravnog reda te pravednog djelovanja sustava".

"No, istovremeno mi je cilj i poboljšati uvjete za rad sudaca i svih sudskih službenika i namještenika", kazao je Dobronić u razgovoru za Hinu, par dana nakon što je u Saboru prisegnuo za predsjednika najvišeg suda. Njegovim je izborom okončano višemjesečno nesuglasje oko kandidata za tu dužnost između predsjednika RH kao ustavnog predlagatelja i premijera koji drži parlamentarnu većinu.

Široj javnosti od ranije poznat kao trgovački sudac koji je presudio u korist korisnika kredita u švicarskim francima Dobronić je na dužnost izabran podrškom širokog političkog spektra u vrijeme kada se pravosuđe često spominje kao najslabija karika hrvatskog društva.

Želim jačanje pravnog reda i pravedno djelovanje sustava

"Slika pravosuđa će se postupno poboljšati u onom trenutku kada sudovi svojim presudama u javnosti stvore utemeljeni osjećaj da se sudi ujednačeno te da sudovi imaju jednak pristup prema svim strankama. I onda kada presude budu ne samo formalno zakonite nego i životno opravdane, razumne i ujedno pravedne. Radi se upravo o bitnom dijelu koji do sada nije bio u dovoljnoj mjeri zastupljen u sudskoj praksi", ističe Dobronić.

Novi predsjednik Vrhovnog suda, koji je po dužnosti i čelnik Državnog izbornog povjerenstva, smatra da će postići dobru suradnju sa svim sucima te Državnim odvjetništvom i ostalim dijelovima sustava.

"Svi se nalazimo na istom zadatku uspostave pravnog reda, svuda rade profesionalci i ne očekujem da bi u tom dijelu postojao bilo kakav problem. Ne mislim nikome ništa nametati, uostalom treba znati da sustav sudbene vlasti ne funkcionira na načelu nametanja".

Javnost, kaže, treba uočiti da u tom sustavu predsjednik bilo kojeg suda nije nikakav "klasični šef" nego doista prvi među jednakima. "U ovom slučaju bi se moglo cijeli sustav opisati kao koaliciju saveznika i u skladu s tim ću i postupati", kaže Dobronić čiji program ranije za razliku od Sabora nije podržala i Opća sjednica koju čine svi suci Vrhovnog suda.

Ističe da nije ispravan pristup u kojemu se čitav sustav sudbene vlasti pokušava dovesti "gotovo u neki sustav vojničke hijerarhije".

Normirani sudac - pravosudni činovnik

"Sudac je u radu prvenstveno motiviran svojom odgovornošću, a ne zato da bi ispunio bilo kakvu normu jer normirani sudac nije sudac nego neka vrsta pravosudnog činovnika. Čini mi se da se to u jednom dijelu ne shvaća dovoljno, odnosno postoji bojazan da bez norme suci ne bi ništa radili", poručuje Dobronić za kojega se tijekom kandidacijskog postupka za sadašnju dužnost doznalo da je upravo zbog neispunjavanja norme bio pod stegovnim postupkom

Državnog sudbenog vijeća (DSV).

Premda ističe da je prikazivanje sudaca kao neradnika "u potpunosti neprihvatljivo te je istina u velikom dijelu upravo suprotna", već u kratkom roku na čelu Vrhovnog suda primijetio je da su "u vrlo malom broju slučajeva suci zaključili glavne rasprave, ali u zakonskom roku nisu izradili i otpremili presude".

"Takve situacije svakako treba izbjegavati. Ne samo da nema razloga da stranke ne dobiju otporak presude nego je takvo postupanje suca suprotno i načelu neposrednosti s obzirom da svakim danom kojim odlaže donošenje presude gubi svježinu i sjećanje na okončani postupak i sve dokaze koje je u njemu izveo".

Takvo što, ističe, nije u duhu parničnog ni kaznenog postupka niti predstavlja učinkovito postupanje koje pridonosi ubrzanju postupaka. "I kod ovakvih situacija ću inzistirati da se one ne ponavljaju, odnosno da ih gotovo ne bude, a pored toga one stvaraju dojam neodgovornosti koji nipošto nije dobar", poručuje šef Vrhovnog suda.

U situaciji nezadovoljstva pravosuđem, ističe Dobronić, ispušta se iz vida da su stanjem u sustavu dijelom nezadovoljni i suci te sudski službenici i namještenici kojima su uvjeti rada često otežani.

Informatizacija ili nova birokracija

Dobronić smatra da na količinu i kakvoću sudačkog rada istovremeno loše djeluju tri činjenice - fizički uvjeti u kojima sudovi rade, stupanj i način rada informatičke podrške (e-spis) te sudačka norma.

"Pojedini sudovi ne samo da ne izgledaju reprezentativno nego se u njima suđenja odvijaju u prostorijama koje se ne bi smjele zvati sudnicama koliko su skućene. Izgled suda i dojam koji on ostavlja nije puko pitanje izgleda i forme... U tom dijelu smo počeli zaostajati ne samo za starim članicama EU-a nego i za novima istočnog dijela Europe i za to ne postoje pravi razlozi".

Isto tako, dodaje, opravdano je inzistirati na informatizaciji sustava kako bi se na taj način ubrzao rad i povećala transparentnost. Ali ako taj sustav, umjesto brže i bolje, radi sve sporije što se više korisnika na njega priključuje informatizacija neće dovesti do olakšanja u radu nego nove vrste birokratizacije.

"Dakle, sustav treba u bitnoj mjeri i u kratkom roku poboljšati te ga pojednostavniti, a dodatno je bitno programirati sustav tako da sve presude te pojedini tipovi rješenja budu odmah javno dostupni. Nije mi jasno iz kojih razloga to već do sada nije napravljeno, a upravo taj dio smatram bitnim", kaže Dobronić.

Za pitanje Okvirnih mjerila odnosno sudačke norme smatra da je "izašlo izvan svih standardnih okvira te nije ispravno da se zatečeni problemi pokušavaju riješiti kontinuiranim povećavanjem norme koja je u tom obliku "neprihvatljiva i suprotna standardnoj europskoj praksi".

Sistemske probleme treba sistemski otklanjati

"Inzistirat ću na onim pitanjima koja s jedne strane dovode čitav sustav u stanje trajnog preopterećenja kontinuiranim ulaskom ogromne količine predmeta svake godine i takav priljev dovodi do zagušenja sustava. Riječ je o sistemskim razlozima koje treba na isti način, odnosno sistemski, otklanjati i u tom dijelu očekujem da i izvršna vlast pruži podršku".

Dobronić smatra da država kao vlasnik brojnih poduzeća, jedinice lokalne vlasti te ministarstva, zavodi i agencije kao i javna komunalna poduzeća ne trebaju voditi brojne parnične postupke.

"Stoga u tom dijelu očekujem da izvršna vlast za iduću godinu donese akcijske planove u kojima bi se u prvoj fazi povuklo najmanje 10 posto tužbi. Međutim i u okviru organizacije sudova predsjednici sudova se trebaju više posvetiti organizaciji posla, a na način koji će biti u skladu s prirodom postupaka koje ti suci vode".

Dobronić dodaje i kako će nastojati da se izbjegavaju ili smanje na minimum tzv. presignacije parničnih i kaznenih spisa.

"Nema nikakvog opravdanja da primjerice spor iz oblasti intelektualnog vlasništva sustav automatske dodjele prvo rasporedi sudskom savjetniku pa nakon što se uvidi pogreška se automatski rasporedi drugom sucu, a koji se ne bavi sporovima iz intelektualnog vlasništva te da onda iz trećeg pokušaja sustav pravilno rasporedi predmet sucu za tu vrst predmeta".

S kolegama na Vrhovnom sudu razradit će, najavljuje, i kvalitetniji način angažiranja sudskih savjetnika, a ukazuje i na problem sudskih zapisničara te drugih pravosudnih službenika i namještenika koji zbog teških uvjeta zahtjevna posla i malih plaća odlaze sa sudova.

Koncepcija - organizacija - odgovornost

Na pitanje o političkom kadroviranju u pravosuđu Dobronić ne može odgovoriti jer se ono, kako kaže, odnosi na nešto u čemu nije sudjelovao.

"Moguće je da je toga i bilo, ali smatram da tu nije toliko problem u samom sustavu imenovanja... Međutim, glavni problem u načinu izbora sudaca je što se rad sudaca vrednuje primjenom metodologije bazirane na Okvirnim mjerilima, a ključnu ulogu ima broj riješenih predmeta odnosno brzina rada i drugi statistički podaci. Takav način ocjenjivanja u većini zemalja članica EU-a ne postoji i to na kraju dovodi do toga da je sustav postao potpuno birokratiziran i u njemu suci počinju više razmišljati o ispunjenju norme nego o sadržaju i kvaliteti presuda".

Dobronić ističe i da je ovakav način ocjenjivanja sudaca suprotan svemu za što se zalažu sve sudačke udruge diljem EU-a i svijeta.

"Prema tome, potrebno je mnogo toga promijeniti i to se može učiniti postupno tako da većina sudačkog korpusa pristane na ovo što predlažem i nadam se da će se to dogoditi, a moje djelovanje ću temeljiti na onom što se u grubim crtama može opisati u tri riječi: koncepcija - organizacija - odgovornost.

Ako pored toga uspijem postići dobru suradnju s Ministarstvom pravosuđa u određenim

Dobronić: Presude trebaju biti životno opravdane, razumne i ujedno pravedne

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 23 Listopad 2021 08:49

Objavljeno: Subota, 23 Listopad 2021 08:48

---

pitanjima izmjene ili dopune pojedinih zakonskih odredbi efekt svega bi mogao biti bitno veći i brži. Bitno je prihvatiti da se sudovi uvijek nalaze po prirodi svoje funkcije u položaju da mogu puno bolje i potpunije uočiti probleme i izvore problema", poručuje predsjednik Vrhovnog suda.

(Andrej Matijašević, Hina)

